

ŠPIRITIZMUS

(DUCHÁRSTVO)

VO SVETLE CELEJ PRAVDY.

Napísal
Dr. JURAJ ŠIMALČÍK,
profesor bohoslovía
v Banskej Bystrici.

1932.

S povolením cirk. vrchnosti.
Vydáva : Ústredie SMBS.
Rozposiela : Administrácia „Apoštolát“-u.
Ružomberok, Námestie 59.

Tlačil »LEV« kníhtl. a nakl. sp. úč. spol.
v Ružomberku.

Časové letáky

(Soznam dľa obsahu.)

mravno-poučného obsahu o najpálčivejších otázkach vydáva v neurčitých dobách Ústredie SMBS. — Doteraz vyšlo 62 čísiel a rozo-
brané bolo z nich už vyše 2 miliony ex. Nie-
ktoré boli aj 2—3 razy znovu vydané. Tie
najaktuálnejšie sú stále na sklade, aby si z
nich každý mohol objednať, ktoré potrebuje.
Úplný soznam vydaných letákov viď na dru-
hej strane. Objednať si možno nasledujúce
čísla roztriedené dľa obsahu (stačí udať číslo
letáka SMBS!) *Viera*: (apologetické): č. 17,
18, 47, 49, 56. — *Tlač*: 9, 24, 38, 43. — *Ško-
la*: 26, 27, 33, 34, 35, 40, 50. *Sociál. otázka*:
(najmä komun.): 10, 15, 21, 22, 28, 31, 36,
37. — *Exerc.*: 5, 11. — *Peklo*: 12. — *SMBS
a LBS*: 13, 23, (tiež 1, 2.). — *Sektári*: 14.
(Advent) 32, („Armáda Sp.“) 45, 46. (Me-
tod.) 47, (Čsl. cirk.) 48, (Hus.) 60, 61. (Špi-
ritizmus). — *K. Akcia*: 25, 16, (Sv. Cyr.-
Met.) 19. (povolanie) 62. (Jezuiti) 20, 41,
(móda) 44. (alkohol), 29, 30, 31, 39 (o voľ-
bách). — *Manželstvo*: 42, 53, 54, 55. — *Spo-
ved*: 51, 52. — *Časté sv. prijímanie*: 57, 58,
59, tiež i knižočky: *Spojme sa s Kristom*
(1.50 K.) a *Prijímaj často* (1 K.). Knižočka

Pokračovanie na strane 3.

ŠPIRITIZMUS

(DUCHÁRSTVO)

VO SVETLE CELEJ PRAVDY.

Napísal
Dr. JURAJ ŠIMALČÍK,
profesor bohoslovja
v Banskej Bystrici.

1932.

S povolením cirk. vrchnosti.
Vydáva: Ústredie SMBS.
Rozposiela: Administrácia »Apoštolát«u.
Ružomberok, Námestie 59.

Tlačil »LEV« kníhtl. a nakl. sp. úč. spol. v Ružomberku.

Nihil obstat.

Valča, 7. Junii 1929.

Stanislav Kianička,
dioec. censor.

N. 1482/1929.

Imprimatur.

Sv. Kríž nad Hronom, 15. Junii 1929.

† *MARIANUS,*
eppus.

Nihil obstat.

Rosenbergae, 20. Martii 1932.

Laurentius Gramantik, S. J.
dioec. censor.

Nr. 718/932.

Imprimatur.

Scepucii, 21. Martii 1932.

† *JOANNES,*
eppus.

Knížočku: „Špiritizmus vo svetle celej pravdy“ rozposiela Administrácia Apoštolátu, Ružomberok, Námestie 59. — Cena: 1 kus (aj s poštou) 80 hal.; 50 ex 33 K; 100 ex. 50 K. U tej istej administrácii dostať aj poučné letáky o špiritizme: „Čo treba katolíkoví vedieť o duchárstve?“ (č. 60 letákov SMBS); a „Podvody a klamy v dejinách špiritizmu“ (č. 61). Cena: 100 kusov 5 K. Tieto letáky majú za cieľ chrániť veriaci ľud pred nákazlivou poverou duchárstva.

Od autora Dr. Šimalčíka vyšla r. 1928. objemná kniha „Zázračný Lurd“, o ktorej známy český spisovateľ a lekár Dr. Hynek bol napísal, že je najlepším dielom posavádnej lurdskej literatúry v Československu. Druhé vydanie sa pripravuje do tlače. Keď bude vytlačená, oznámime v Apoštoláte, kde sa môže objednať a jakej cene.

ÚVOD.

O špiritizme sa v terajšej dobe mnoho hovorí. Čo je to vlastne? Akési **vyvolávanie** — vraj — **duchov**, zvláštne duchov zomrelých ľudí.

Je to možné? Dokážeme v tejto knižočke, že vôbec nie. Je to **blud**, majúci svoje korene už v starom pohanstve. Je to **povera**, ktorá zachvacuje najmä od pravej viery a Cirkvi svätej odpadlých ľudí. Šíri sa však úžasne i medzi katolíkmi, a to nielen medzi vzdelaným, ale i medzi pospolitým ľudom.

A preto, upozornený na toto nebezpečie od mnohých duchovných a svetských, napísal som túto knižočku, z ktorej sa každý dôkladne môže presvedčiť o ničomnosti a nebezpečí špiritizmu.

Slovo k 2. vydaniu.

Že bolo 1. vydania tejto knižočky tak rýchlo rozobrané a stále sa dopytujú na ňu, najlepšie ukazuje, že bola ozaj nielen na čas, ale aj populárne napísaná. Je ona výbornou pomôckou a osvedčenou zbraňou v boji proti nákazlivej povere špiritizmu. A preto i na tomto mieste chceme sa verejne poďakovať jej autorovi, že tak vzácnou a prepotrebnou brožúrou obdaril našu dosť chudobnú apologetickú literatúru. S láskavým povolením vdp. autora podujali sme sa ju znovu vydať, aby mohla svoju požehnanú misiu aj ďalej konať medzi veriacimi. Osobitnú vďaku vyslovujeme mu i za tú veľkodušnosť, že vydávateľské právo bez všetkej náhrady prepustil Ústrediu SMBS, čím hodne dopomohol k tomu, že sa cena tohto vydania natoľko snížila mohla. Nech mu to B. Srdce hojne odmení a požehná jeho záslužnú prácu, aby sa knižočka čím viac rozšírila a tak čím hojnejšie ovocie priniesla na väčšiu slávu Božiu a na spásu nesmrteľných duší!

Ružomberok, 31. marca 1932.

Vydávateľ.

Ako sa začal a rozšíril špiritizmus.

Moderný špiritizmus vznikol v Amerike.

Roku 1846 v mestečku Hydesville (v newyorskom štáte americkom) istý **Michal Weckmann** slyšieval — vraj — často klopanie na dverách svojho bytu. Nevediac si to nijako vysvetliť a obávajúc sa niečoho zlého, vysťahoval sa z bytu.

Byt si potom prenajala istá protestantská (metodistická) rodina, menom **Foxová**. Býval tam **Ján Fox** s manželkou a s dvoma dcérami: 15-ročnou **Leou** a 12-ročnou **Katarinou**. V júni r. 1848 počuli tiež rozličné klopania. Mysliac si, že to robí nejaký duch, dávali hneď i otázky. A podivné! Dostali aj odpovede, ktoré zneli najmä matke a Katarine. V ďalšom priebehu dostali i tú odpoveď, že všetko to pochádza od ducha istého obchodníka **Karola B. Rosna**, ktorý bol svojho času v tom dome zavraždený. Pátrajúc po jeho telesných pozostatkoch, vskutku objavili aj kosti v pivnici.

Týmto sa započal potom ďalší špiritizmus. Manželka **Foxová** a najmä jej dcéra **Lea** pokračovali ďalej.¹⁾ Začaly už teraz samé vyvolávať „duchov“. Dávaly im otázky, dostaly odpovede. Prišli na to presvedčenie, že duchovia si volia isté osoby, prostredníctvom ktorých (medium) môžu sa — vraj — s ľuďmi stykať. Vynikala v tom najmä **Lea**, ktorá i svoje zákonité manželstvo zrušila, lebo — vraj — duch jej to tak kázal. Začaly sa robiť i rozličné prípravy na príchod duchov: stolky, tabuľky a všelijaké nástroje prišli do úžitku. Utváraly sa spolky a krúžky na vyvolávanie duchov.

Veľmi dopomohol šíriť špiritizmus aj istý americký občan **Andrej Jackson Darvis**, ktorý tvrdil o sebe, že

¹⁾ Neskôr sa **Lea** a **Katarina** priznali, že tie klopania boli len podvodom a klamom. (Pozn. Vydáv.)

prechováva v sebe akúsi tajnú silu. Jeho zamestnávateľ krajčír Lanigston ho aj upotreboval pri takzvanom mesmerizme (živočišnom magnetizme). Mal veľa schôdzok (asi 157), počas ktorých vždy upadával do akéhosi polospánku a v takomto stave diktoval celé knihy, ktoré vyšly aj tlačou.

R. 1852 prešiel špiritizmus aj do Európy. Hlavným jeho rozširovateľom bol Leo Rivail, špiritistickým menom Allan Kardec († r. 1869 v Paríži). Napísal i viac kníh o špiritizme, z ktorých vynikajú najmä: „Kniha duchov“ a „Kniha medií“.

V Rusku a Nemecku pôsobil chýrny špiritista Alexander Axakov a v Talii známy učenec Cézár Lombroso.

V Anglii čoskoro založili spolok pod menom: „Spolok pre duševné bádania“, členmi ktorého sa stali ozaj vynikajúci mužovia vedy. Cieľom tohoto spolku bolo a je: skúmať čo najprísnejšie všetky zjavy špiritistické a rozširovať objavené nálezy.

Takto — hľa — zachvátil špiritizmus — za krátky čas — skoro celý svet.

Špiritistické zjavy.

Špiritisti hovoria o podivuhodných zjavoch, ktoré sa stávajú pri takzvanej špiritistickej „schôdzi“ (seance). Takéto schôdze v hlavných obrysoch dejú sa nasledovne: siede sa niekoľko osôb obojeho pohlavia. Sadnú si za stôl, chytia sa pevne za ruky, tvoriac takto rukovú reťaz, niekde sa aj modlia, alebo spievajú a pri tme alebo polotme, v uzavrenej miestnosti čakajú duchov zomrelých ľudí, ktorých žiadajú, alebo nežiadajú.

Čoskoro duch sa hlási a dáva svoju prítomnosť na vedomie rozličným spôsobom. Vidíme v krátkosti tieto zjavy.

Stôl sa začne pohybovať, zdvihne sa, vznáša sa vo vzduchu, potom padá, nakloňuje sa, prejde ponad hlavy prítomných a konečne sa vráti na predošlé miesto.

Počuť hrmot rozličných predmetov, pripevnené záclony sa pohybujú, rozprestrú a zase sa stiahnu.

Tažké a veľké predmety stanú sa ľahkými a naopak.

Rozličné semená začnú klíčiť, objavia sa rastúce kvetiny, vyvrcholiace v úplnom výkvetе.

Objavia sa svetielka, plamienky. Ba čo viac! Ukáže sa postupne ľudská ruka, noha, tvár, ba celý človek.

Počuť hlasy. Zvonec bez akéhokoľvek dotyku začne zvoniť, zatvorený klavír hrať, stolky tancovať.

K stolkom a tabuľkám pripevnený písací nástroj (najmä tužka) začne písať a sdeľovať takto rozličné tajnosti, alebo odpovede na otázky prítomných.

Zjaví sa písmo aj medzi dvoma celkom zavrenými tabuľkami. Na šnôrach a povrazoch objavia sa uzly. Isté predmety celkom zmiznú a znovu prídu späť.

A ešte veľa iných zjavov sa ukazuje, skutočnosť ktorých zistili a kontrolovali ctihodní mužovia a vážni vedátori.

Špiritistické médium.

V špiritizme najväčšiu rolu hrá takzvané médium (prostredník). Je to osoba, ktorá sprostredkuje príchod ducha. Je nástrojom, pomocou ktorého duch sa stýka s týmto svetom. Má asi takú úlohu, ako na príklad elektrický drôt pri telegrafe — telefone, alebo lampa pri radiu.

Nie každá osoba môže byť takýmto médium, len tá, ktorá je obdarená už od prírody istými schopnosťami na to. Je to istá passivita voči zovňajšiemu svetu, ktorú možno cvičením vyvinúť až skoro na dokonalý stupeň. Takáto osoba upadá do istého bezvedomého stavu (trance). Stane sa bezcitnou voči zovňajšku. Vydá sa celkom na pospas iným bytnostiam, duchom.

Duchovia sa vraj media zmocnia a to tak, že odoberú z jeho tela istú jemnú látku (substanciu), o podstate ktorej ešte máločo vieme a preto i rozlične sa menuje. Podľa špiritistov sa volá **perisprít**. Má to byť akýsi obal, závoj duše človeka, pomocou ktorého duch sa jakoby vteli do media. Je on jakoby mostíkom medzi duchovným a telesným svetom.

Pokusy a bádania špiritistické dokázaly, že v takomto stave z media naozaj odchádza niečo telesnej látky. Už spomenutý Lombróso píše, že v istom prípade

odvážil medium pred seancom a počas trvania jeho. A tak našiel, že telesná váha media počas seancu klesla práve na polovicu.

S mediom sa potom dejú ozaj podivné veci. Vznáša sa hore, mnoho ráz i proti svojej vôli. Hovorí rečou, ktorú neznajú ani prítomní, ani samé medium. Vyjadruje mienky a poznatky, ktoré úplne presahujú jeho schopnosť a inteligenciu.

Podivný zjav je i takzvané križné písmo. To je v tom, že istú čiastku nejakého sdelenia napíše medium v jednej krajine, druhú čiastku iné medium v druhej krajine. Ani jedno ani druhé medium nevie, čo píše. A sdelenie len vtedy sa stane srozumiteľným a celkovým, keď sa dve čiastky písma spolusložia. Tento zjav už sám v sebe vyžaduje prijatie a účinkovanie istých nadprirodých, duchovných bytností.

Vzbudzuje tiež podiv, že často media majúce svoj svetový náhľad v istom smere, dávajú odpovede, naskrze sa protiviace tomuto ich svetonáhľadu.

Poznáme viac svetochýrnych medií. Na príklad: Henrik Slade, lekár, ale najmä Eusapia Palladinová, Italka a slečna Piperová, Američanka. S týmito robili pokusy a ich vyšetrovali svetochýrni učenci a vedátori.²⁾

Viďme len na krátko tieto výsledky!

Villam Crookes pomocou medií: Daniela Douglas-Homea a slečny Cookovej zkusil skoro všetky vyššie líčené zjavy. Taktiež i chýrny fyzik a filozof v Lipsku Fridrich Zöllner, ktorého najmä medium Slade premohol. Premenil svoj dosavadný materialistický svetonáh-

²⁾ Prízračné je, že práve tieto svetochýrne medium-y boli na klamoch a podvodoch prichytené. Viď leták SMBS. č. 61. (Pozn. Vydáv.)

³⁾ Prívrženci špiritizmu sa často odvolávajú na týchto učencov, ale tým sa nechvália, že *práve tie „media“*, ktorých produkcie, spomínaných učencov špiritizmu získaly, *boly neskôr, ako podvodníci demaskované*. (Viď leták č. 61.) Pozn. Vydávateľa.

hľad a stal sa horlivým špiritistom. Podobne bol premožený i Lombroso, konajúc pokusy hlavne s Eusapiou Palladinovou. A mnohí iní.³⁾

Špiritizmus je náboženský blud.

A teraz sa nám mimovoľne nadhodí otázka: čo je príčinou týchto zjavov? Kto ich koná? Či naozaj nejakí duchovia, alebo isté, nám dosiaľ neznáme tajné sily prírody? Alebo dokonca, či je to všetko, čo udávajú špiritisti, len púhy klam, podvod, zavádzanie, slovom humbug? ...

Mienky sú rozličné! Sú naozaj mnohí, ktorí celý špiritizmus považujú za klam a podvod. Toto však takto prijať nemožno. Je síce pravda, že špiritisti a k tomu i slávne media dopúšťali a dopúšťajú sa mnoho podvodov, ale toto zovšeobecniť neslobodno. Veď podvody boli a sú skoro pri každom podujatí. I v najvznešenejších úkonoch a pravdách dopúšťajú sa ľudia podvodníctva. To vždy bolo a bude. Ale len preto, že medzi pravými peniazmi najdeme aj falošné, nemôžeme vypovedať, že všetky peniaze sú falošné. Takto si počínajú len ľudia povrchní a polovzdelaní, ktorí takýmto ľahkým gestom chcú odbyť všetky záhady.

Nedáme vypočítavať všetky podvody špiritistické, ktoré boli dokázané a trestané.⁴⁾ Ale budeme radšej pokračovať pomaly a postupne, kritizujúc každú mienku a názor v tomto ohľade.

Čujme najprv samých špiritistov!

Duchári (špiritisti) s celou určitosťou tvrdia, že všetky špiritistické zjavy pochádzajú od duchov iného, záhrobného sveta a to od duší ľudí zomrelých.

Ako prišli špiritisti na toto stanovisko, o tom sa presvedčíme, keď preskúmame ich celé učenie o špiritizme. Lebo predovšetkým musíme vedieť, že dnešný, takzvaný moderný špiritizmus je už nie nejaký vedecký pokus, nie akési nevinné pátranie po záhadách prírody, ale je aspoň u mnohých akýsi svetonáhľad a hotové „nábožen-

⁴⁾ O tomto sa dočítame na krátko aj v letáku SMBS č. 61.

stvo.“ A jako také, samozrejme, nutne sa dostáva do potyku s kresťanstvom a nadovšetko s jediným jeho pravým predstaviteľom s Cirkvou rim.-katolíckou.

Nech si nikto nemyslí, že novoveký špiritizmus sa vyvinul zo zjavov a dôkazov špiritistických. Nie. Ich teória čiže učenie už bolo vopred ustálené a len potom prišli zjavy. Tieto zjavy sa potom musely k tomuto učeniu len prispôbiť.

V čom pozostáva to ich učenie? Na túto otázku priamu odpoveď dať hneď nemôžeme. Lebo práve preto, že ich učenie nevyplýva z určitých a dôsledných zjavov a faktov, rozlíční špiritisti postavili samozrejme aj rozličné teórie. Nieto teda ani v ich učení jednotnosti a dôslednej určitosti. Jeden učí tak a druhý inak. Nútení sme teda v tejto veci opierať sa len na vývody najhlavnejších špiritistov, na takzvaných „apoštolov“ duchárstva, ktoré oni uložili v svojich knihách akoby „evanjeliach“. A už teraz dokladáme, že všetko, čo oni uvádzajú, je nič iné, ako obnovenie starých náboženských a filozofických bludov, ktoré boli vo svojom čase od Cirkvi a vážnej vedy zavrhnuté a teraz už celkom zanikly.

Vidme ich len na krátko!

Prvý „apoštol“ špiritizmu Davis, učil, že nieto jed. noho osobného Boha, ale celý vesmír je — vraj — akýmsi bohom, ktorý potom v duchoch a v hmote sa vyráža. Slovom jeho „boh“ má dve súčiastky: duchovnosť a hmotu. Prvá je dobrá, druhá však zlá. Je to nič inšie, ako miešanie starovekých a zaniknutých bludov: gnosticizmu, manicheizmu, dualizmu a pantheizmu.

Axakov hlása, že jestvuje len duch a hmota. To je zase patheizmus.

Allan Kardec prijíma síce jedného Boha-Stvoriteľa, ktorý stvoril duchov dobrých (neviditeľný svet) a duchov zlých (viditeľný svet), ale čistých duchov, ktorých veríme my, (anjelov a diablov), neprijíma. Kristus mu je len jedným z týchto dobrých duchov. Teda neuznáva Krista za Syna Božieho, ale len za dokonalé medium. Všetko, čo učil a konal (zázraky a proroctvá), sú výronom jeho media práve tak ako pri terajších mediach.

Kristovo učenie je — vraj — nie ešte dokonalé a

zakľúčené. Stále sa dopľňuje a „očisťuje“ novými a novými učeniami, ktoré poďávajú — vraj — nám ešte i od Krista vyšší duchovia pomocou svojich zemských medií. A títo už — vraj — i „očistili“ Kristovo učenie od mnohých nedokonalostí a nepráv. Na príklad: špiritisti už neveria, že by smrťou človeka bol koniec ďalšieho **zemského** života. **Hlásajú** takzv. **sťahovanie** duší. Po smrti duša prejde do iného človeka, ba i zvieraťa a ďalej sa — vraj — zdokonaluje. Smrť je len malým epizódkom v nekonečnej reťazi tohoto znovu a znovuvtelenia, sťahovania.

Nieto — vraj — večného trestu, pekla, hovoria a učia špiritisti. Nieto zmŕtvychvstania v smysle kresťanskom.

Nieto nijakých Bohom zjavených tajomstiev. Netreba nijakej Cirkvi so sviatosťami. Netreba kňazov, ktorí by sviatosti vysluhovali a kázali. A konečne — učia špiritisti — netreba ani viery, lebo viera — vraj — v špiritizme nemá miesta. Tu sa — vraj — nič neverí, tu sa všetko vle. Vieru nahradí vedomosť.

Ako z toho vidno, **celý špiritizmus je vlastne namierený proti kresťanstvu. Chce ho vyvrátiť zo základov. Je opravdivou revolúciou proti katolíckej Cirkvi.**

Svetochýrni špiritisti to ani netaja.

Prof. **Mojžiš Stalnton**, chýrny anglický špiritista na pr. píše: „**Špiritizmus je revolúcia, nielen reforma**“. Iný špiritista zase takto kričí do sveta: „**Náboženstvo budúcnosti je už tu so svojimi divmi a zázrakmi... Kresťanstvo už vydalo svoju paru(!) a musí ho nahradiť nové zjavenie, ktoré zodpovie požiadavkom terajšej doby.**“

Sir Arthur Conan Doyle, chýrny anglický lekár a spisovateľ (odpadlý katolík), hlavný vodca terajšieho špiritizmu v Anglii vo svojej knihe „**Nové zjavenie**“

šiel a odišiel. Nieto tu ničoho z nejakej smiernej obety, alebo vykúpenia.“

Špiritisti — ďalej — hovoria, že sami „duchovia“ im hlásajú, že oni ničoho nevedia o týchto kresťanských učeniach a že — vraj — každý, kto príde do ich sveta, toto učenie zavrhuje.

Z toho všetkého je zrejmé, že veriaci kresťan-katolík tu nemôže sa pustiť do vyjednávania, do nijakého kompromisu. Len dve cesty sú možné. Alebo majú pravdu tí duchovia a v tom prípade katolík, by bol obeťou veľkého omylu a to práve so stránky pravduhovoriaceho Boha, alebo učenie katolíckeho je pravdivé a vtedy „duchovia“ klamú, zavádzajú.

Preto sa musíme ostro pozrieť do očí celému špiritizmu.

Opakujeme znovu, že neslobodno všetky špiritistické zjavy vyhlásiť za podvod a klam. Týmto by sme si len sami podkopali pôdu a vydali o sebe svedectvo chudoby. Lebo skutočne nie všetko je podvod,⁵⁾ ako sa o tom hneď presvedčíme.

Poďme teda cestou správnou!

Ponajprv zdôrazňujeme, že otázné zjavy nepochádzajú ani od Boha ani od dobrých duchov čiže anjelov. To učia sami špiritisti, ktorí vo veľkej väčšine v Boha ani neveria (Dawisovci, Axakovci) alebo pomýlene si Ho predstavujú (Kardekovci). Taktiež neveria ani v anjelov. Uznávajú len takzv. dobrých duchov, ktorí — dľa nich — sú duše zomrelých ľudí. Zbytočné a nerozumné by bolo dokazovať aj teoretickú nemožnosť takých vecí, ktoré odporci nehlásajú. Táto otázka teda odpadá.

Zostávajú nám tri možnosti. Po prvé: či je azda možný prirodzený výklad týchto zjavov? Po druhé: či vskutku pochádzajú od duší zomrelých ľudí — ako to hlásajú povrchní špiritisti? A po tretie: či sú nie dielom zlých duchov čiže diablov? O týchto možnostiach si pohovoríme rad-radom.

⁵⁾ Aspoň v tom smysle, akoby zasiahnutie zlého ducha nemožné alebo vytvorené bolo. (Pozn. Vydáv.)

Či je možný prirodzený výklad špiritistických zjavov?

Keď sa objaví v prírode nejaký mimoriadny zjav, je povinnosťou vedy, skúmať a zistiť, či sa zjav protiví už zisteným a nezmeniteľným zákonom prírody, alebo nie. A nie je to ani taká ťažká vec, ako by si to niektorí mysleli. Hovorí totiž niektorí, že nepoznáme ešte všetky sily a zákony prírody, preto — vraj — ani nemôžeme rozlišovať zjavy prírodné a mimoprirodné. Táto námietka však nijako neobstojí. Lebo, keď i nepoznáme všetky prírodné zákony, predsa tie, ktoré poznáme, sú isté, určité a nezmeniteľné. A práve preto ani jeden nový zjav v prírode nemôže byť v protive s týmito už zistenými zákonmi. Lebo príroda je stála, neódkazuje vojnu svojim zjavom. A ďalej — ani nie je zapotreby vedieť, že dokiaľ sťahujú prírodné zákony, stačí nám vedieť len to, že dokiaľ nesťahujú. Na príklad: nevieme, čím všetkým sa dajú ešte liečiť rozličné choroby, ale to už vieme, že zlomená kosť sa naraz nezahojí a že mŕtvý nevstane. Dotiaľ prírodné zákony už nesťahujú. Poznáme teda prírodné zákony v ich prvkoch (čo môžu) a v ich končinách (čo nemôžu). A toto celkom stačí. Takto jasne dajú sa zistiť opravdivé zázraky, aké činil Kristus Pán a také sa dejú často i v zázračnom Lurde.

No a teraz prizrime sa špiritizmu!

Už hneď tu priklincujeme a to s najväčším dôrazom, že v špiritizme niečo vôbec reči o opravdivých zázrakoch. Ešte ani jeden špiritista nevzkriesil mŕtvého, ako Kristus Pán a tiež neprinavrátil zrak, sluch atď., nezacelil otvorenú ranu, zlomený úd atď., ako sa to deje na pr. v Lurde. Špiritizmus má len podivuhodné a čudné zjavy, i to nie všetky, len niektoré. A práve preto mnohí vedátori už vypovedali mienku, že celý špiritizmus dá sa vysvetliť na vedeckom základe, bez zakročenia nejakých mimoprirodných bytností, t. j. duchov.

Viďme rad-radom tieto mienky a povedzme o každej hneď i kritiku!

1. Niektorí tvrdia, že v špiritizme účinkuje pevná vôľa media a prítomných, ktorá je — vraj — silne

spojená s nimi. Táto vôľa, keď sa zobudí, má takú silu, že donesie do pohybu i rozličné predmety. Dr. Gally, americký špiritista a lekár i hovorí, že jeho médium slečna Florencia Cooková v špiritistickom stave aj vyhlásila, že všetky ňou produkované zjavy koná jedine jej pevná vôľa.

Je v tom voľačo, ale všetko predsa nevysvetlí. Ťažko je totiž pochopiť, ako môže účinkovať vôľa na neživotné predmety. Potom, tieto pohyby stávajú sa niekedy i proti vôli media a prítomných.

2. Druhí hovoria, že tu účinkuje sila mechanická (hybná). T. j. pomocou svalov sa oddáva pohyb i na vonok. Taktiež i odpovede stávajú sa pohybom mozgu a vyrážajú sa z neho na vonok.

Aj toto ťažko pochopiť. Lebo pohyb svalov — i keďby bol — nie je v pomere s ťažkými predmetmi, ktoré sa pohybujú. A odpovede? Tie často prevyšujú schopnosti media.

3. Prišla preto nová teória, ktorá sa utieka k takzvanej magnetickej sile, vyvrcholiacej v hypnotizme. V istých osobách totiž pôsobí — vraj — akási tajná sila, ktorá priťahuje a odstrkuje od seba predmety, práve tak ako magnet železo. Keď taká osoba upadne do akéhosi polospánku (hypnózy), vtedy táto sila sa oslobodí a tvorí ozaj divy.

Hypnotizmus vie mnoho vysvetliť, ale tiež nie všetko. Nie najmä složité a schopnosť media prevyšujúce úkazy.

4. Iní zase sa utiekajú k elektrine. Elektrinou — vraj — telesá sa rozkladajú na svoje prvky a stanú sa takto prenikavými. I zmiznutie telies dá sa — vraj — týmto spôsobom vysvetliť.

Na to poznamenávame, že mnohé špiritistické zjavy prevyšujú aj silu elektriny, ako to pokusy s elektrinou dokázali. Ináč tú elektrinu médium a prítomní ani necítia v svojich smysloch, a mali by ju cítiť.

Keďže teda ani jedna z výšudaných teórií nevysvetlí všetky a najmä složité špiritistické zjavy, tí, ktorí silou-mocou chcú ich vysvetliť prirodzene, nútené sa utiekajú k silám neznámym. A takú silu mienia

niektorí najst' v samej duši človeka a menujú ju „psychod“, iní zasa hľadajú ju v tele, ona sa — vraj — podobá elektrine a menujú ju „od“-om.

Na to však odpovedáme: i keby sa podarilo da- kedy objaviť takúto silu (o čom však pochybujeme), táto by samozrejme patrila k prírode človeka. A vtedy znovu by sme stáli pred otázkou: ako vysvetliť také zjavy, ktoré naskrze prevyšujú tak telesnú jak duševnú schopnosť človeka. Tým by sme nedosiahli ničoho. Jedno však by sa ani vtedy nedalo vysvetliť, asíce rozumové zjavy. Lebo ako by mohla nejaká sila — či známa či neznáma — dať odpovede, ktoré vyplývajú z rozumu a vôle. Veď nijaká sila nemá rozumu a vôle. Ale ak pomocou media hovorí, tak je to sila media a vtedy nemôže presahovať ani schopnosti media, jako sme to už povedali.

Slovom, veda vie, alebo aspoň bude vedieť vysvetliť len jednoduché a k tomu len fyzické (rozličné pohyby atď.) zjavy špiritistické, ale nie složité a tým menej duševné (rozumové).

Nebude teda vedieť vysvetliť priame písanie bez media, ani složité zauzleniny, ani hranie na nástroji, bez akéhokoľvek dotyku, ani zmiznutie a objavenie predmetov, ani odpovede, vzťahujúce sa na skryté a vzdialené veci, ani vôbec všetky také duševné zjavy, ktoré nie sú ani len v podvedomí media, alebo prítomných. Podvedomie (subconscio) je totiž taký stav duše, v ktorom odpočívajú už raz nadobudnuté účinky a poznatky. Na pr. voľakto vedel kedysi nejakú reč, alebo umenie, ale časom to celkom zabudol. V hypnotickom stave však môže mu to prísť do rozumu, t. j. do predvedomia a začne tou rečou hovoriť, alebo umenie konať. To sa teda dá prirodzene vysvetliť. Ale že by niekto hovoril rečou celkom mu neznámou, ktorú nikdy nepočul ani sa neučil, to sa už nedá prirodzene vysvetliť, ale nútení sme predpokladať nejakú tajnú bytnosť rozumovú.

Čo sa týka ostatných fyzických zjavov, z ktorých niektoré sme boli spomenuli ako: klíčenle semlen, objavenle sa rastúcich kvetín, plamienkov, ľudských ú-

dov, ba celých zhmotnených „duchov“ atď., tieto skoro všetky sa dokázaly falošnými, slovom produkovaným podvodom. Tieto teda odpadajú.

Špiritistické zjavy nemôžu pochádzať od duší zomrelých ľudí.

Pri nevysvetliteľných zjavoch — a také sú — nútení sme teda prijať účinkovanie mimoprirodných bytostí, t. j. duchov. Kým pred 20—30 rokmi ešte inak smýšľali v tejto veci, dnes je to už určite prijaté stanovisko. Veľmi pracoval a pracuje v tomto ohľade najmä už spomenutý svetový „Spolok pre duševné bádania“ v Londýne, ktorý má veľa ozaj neustranných a pravdu vážne hľadajúcich učencov. Každý z nich je opravdivá autorita. Tento spolok je najvyšším — môžeme povedať — forumom špiritistickým. Má rozhodujúce slovo. Hrá teda asi takú rolu v špiritizme, ako Rím v katolicizme. A títo skoro všetci prijímajú účinkovanie duchov v špiritizme (samozrejme len v istých prípadoch), hoci mnohí z nich nevyjadria sa, či sú to dobrí, alebo zlí duchovia.

Dr. Hyslop, chýrny americký profesor vypovedal: „Kto dnes popiera jestvovanie duchovných bytostí a skutočnosť zjavov, ktoré to dokazujú, ten je zbabelý, alebo nevedomý“. Toho istého presvedčenia je aj Sl. William Crookes (svetochýrny chemik) z Anglie a K. Flammarion (svetochýrny hvezdár) z Francie a mnohí iní.

Už sme povedali, že tí, ktorí sú náboženský špiritisti, tvrdia, že sa môžeme stykať s dušami zomrelých ľudí a nasledovne špiritistické zjavy pochádzajú — vraj — od nich. Je to voľačo takého, nad čím sa človek pozastaví a mimovoľne si predloží otázku: je to možné?...

Dokážeme, že je to nie nijak možné. Na tejto otázke sa zvrtnie celý špiritizmus. Dôkazy musia byť silné a nepodvratné. Za takéto dôkazy nám budú slúžiť svetové autority a nie kadejakí dedinskí špiritisti, alebo povrchní a polovzdelaní ľudia, ktorí sa uspokojia len povrchnými dôkazmi.

A tu vypovieme rozhodný a zdrcujúci výrok, ktorý zneje, že svetoví zastanci špiritizmu — podľa svojho samého doznania — nemajú po ruke ani jeden jedinký prípad, ktorý by sa mohol pripísať dušiam ľudí zomrelých.

Čujme len týchto velikánov!

L. P. Jaks, univ. prof. v Oxforde, býv. predseda spomenutého Psychického Spolku anglického píše: „Čo sa týka podvodu a klamstva, media sú nie výluční klamári... Nevieme, či podvod nepochádza z druhej stránky, t. j. od duchovného sveta...“ (od zlých duchov).

Kamil Flammarion v knihe: „Fyzické sily“ hovorí: Aké sú tie bytnosti? O tom nevieme si utvoriť nijakého pojmu. Azda duše ľudí zomrelých? Od takýchto dôkazov sme ešte veľmi ďaleko. Moje vyše štyridsať-ročné pokusy dokazujú pravý opak. Nie je nám po ruke ani jeden prípad, ktorý by túto totožnosť duchov dokazoval“.

Barret, prof. anglický píše: „Dnes je práve takou pravdou ako pred 60 rokmi, že tie sdelenia, ktoré sme dostali, nie sú také, aké by sme boli očakávali od našich zosnulých priateľov.“

Spomenutý Psychický Spolok anglický pred niekoľkými rokmi chcel túto otázku konečne vyriešiť. Chcel totiž už raz určite vedieť, či tí špiritistickí duchovia sú vskutku tými, za ktorých sa vydávajú, t. j. duše istých zomrelých ľudí.

Stalo sa to nasledovne:

Istý znamenitý člen spomenutého Spolku, F. W. H. Myers, vedátor z Cambrige, ležal v Ríme na smrteľnej posteli. Prišiel k nemu jeho priateľ, tiež špiritistický vedátor, Sir Oliver Lodge. Po rozhovore usniesli sa na tom, že Myers na kúsok papiera napísal čosi, potom papier složil a v hrubej obálke zapečatil. Okrem Myersa nikto na svete, ani sám Lodge nevedel, čo bolo na papieri napísané. Myers potom povedal, že ak nejaké medium — po jeho smrti — objaví a reprodukuje toto pismo, to bude dôkazom toho, že to vskutku Myersov duch vykonal. Bolo tu teda celkom vytvorené

i podvedomie media a prítomných, lebo o obsahu písma — opakujeme — nikto na svete nevedel.

Zapečatený list Lodge vzal so sebou a neporušené uložil v istej banke v Birminghame.

Myers čoskoro umrel. Máločo po jeho smrti prišla zpráva ku spolku, že istá dáma, slúžiaca v tejto veci za médium, hlási, že sa jej zjavil duch Myersov a napísal obsah zapečateného listu. Samozrejme nastal veľký rozruch. Lodge svolal celý výbor Psychyckého Spolku a doniesol spomenutý zapečatený list do Londýna. List verejne otvorili, ale na najväčšie prekvapenie zistili, že dve písma sa vôbec — ani obsahove ani formálne — nesrovnávajú. Bola to ohromná sprcha na hlavy špiritistov. Bolo zrejmé, že duch, ktorý to cestou media hlásal, je duchom luhárstva, klamu a podvodu.

Godfrey Raupert, tiež člen tohoto Spolku, podobne chcel mať po ruke takýto dôkaz totožnosti.

Po mnohých schôdzkach špiritistických — pri ktorých zistil veľa čudných zjavov — v jednej schôdzi hlásil sa duch tvrdiac, že je T. J., zosnulý priateľ Rauperta. Priateľa toho poznali všetci prítomní dobre. Na všetky otázky im krásne odpovedal, čo sa totižto týkalo jeho života alebo prítomných. Na otázku, či je naozaj duchom T. J. odpovedal, že áno a to — vraj — i dokáže. A začal vskutku i dokazovať rozličnými životnými okolnosťami a inými vecmi, ktoré prítomní dobre znali. Už boli na tom, že uznajú dôkaz totožnosti. Raupert však ešte váhal a čakal ďalej.

Raz večer znovu mali schôdzku a hlásil sa i duch priateľov. Zpomedzi mnohých otázok na jednu dal takú odpoveď, ktorá nebola a nemohla byť pravdivá, lebo ani nepatrila k životu zosnulého. Prítomní začali sa znepokojsť. Keďže duch odpoveď svoju zopakoval, Raupert vstal a slávnostným hlasom pýtal sa ducha: „A teraz sa ťa pýtam v mene živého Boha, či si ty naozaj zosnulý náš priateľ T. J.?...“

A tu k ohromnému úžasu prítomných prišla krátka a určitá odpoveď: „Nie!“

Raupert — celkom vzrušený — pokračoval: „Tak znovu sa ťa pýtam v mene živého Boha, odkiaľ si bral tie sdelenia, ktorými si previedol toto veľké klamstvo?...“

A posmešná odpoveď znela takto: „Z vašej sprostej skrine myšlienkovvej. Vy tu sedíte ako blázni, v takom pasívnom stave, v ktorom ja skoro tak presne viem čítať vaše myšlienkové obrazy, ako vy písmo vášho Nového Testamentu!“

Schôdze potom sa na dlhší čas prerušili. Všetci sa presvedčili, že tu majú do činenia s duchmi luhárstva a zavádzania.

Pani Travers Smithová, nepredpojatá bádatelka tejto veci v svojom diele: „Hlasy z prázdnoty“ píše: „Chcela by som varovať každého, kto by túžil stýkať sa so svojimi milými zosnulými. Múdrejšie bude, keď tieto pokusy zanechá... lebo sa vystaví veľkým sklamaniam a nepokojom.“

Slovom svetochýrni špiritisti dokázali že duchovia — objavujúci sa občas v špiritizme — nevedia sa legitímovať nepodvratnými dôkazmi, ale nás klamú, zavádzajú, čo nijako — vraj — nemožno považovať za nejaké „náboženské nové zjavenie“.

Keď sami špiritisti takto hovoria, myslíme, že to stačí. Kto sa sám podvracia, netreba mu k tomu dopomáhať.

No jednak chceme — aspoň na krátko — poukázať na to, že duše ľudí zomrelých, špiritistickým spôsobom — sa ani nemôžu zjaviť.

Hovoríme, že „špiritistickým spôsobom“. Lebo s povolením Božím môžu sa objaviť, ako sa skutočne aj objavily. Pomyslíme si len na niektoré sväté osoby, ktoré sa vskutku zjavily ľuďom na zemi. Zjavila sa viackrát i sama Matka Božia, prebl. Panna Maria (Lurd) a iní svätí, čo i Cirkev sv. učí. Lenže aký rozdiel medzi nimi a tými zjavmi, ktoré hlása špiritizmus! Títo svätí duchovia sú plní lásky, dobroty, krásy a svätosti. A ich zjavenie slúži vždy len na to, aby oslavovali Boha a dokazovali pravdy Ním dané Cirkvi

svätej. Ich zjavenie nedeje sa vyvolávaním, ale z vôle Božej.

A v špiritizme?

Duša — vraj — prichádza stále na zem. O Bohu nič, alebo veľmi málo hovorí, i to zle. Nie je tam spokojná, ale sa sťahuje do iných ľudí, ba i do zvierat. A to má byť dokonalejší život?... A potom! Prečo prichádza znovu na zem? Aby odpovedala na zvedavosť ľudí, mravne často pochybných?... Aby ich zabávala, točila im stolky, skákala, hádzala a strkala predmety? Pôsobila kratochvíle a žarty? Pomáhala mnohokrát k podvodu? To že by bol život večný? To by bolo oslobodenie od pút zemských? Byť otrokom, poslúchať akéhokolvek media, hrať komédiu? Ďakujeme pekne za taký život! Či by to vskutku nebol horší život ako ktorým žijeme na zemi?...

Protiví sa to ľudskému rozumu, pojmu o večnom dokonalom živote, zásadám mravnosti. Duše zomrelých sú v rukách Božích — ako hovorí Písmo Sväté. Nechajme ich teda v pokoji.

Nevysvetliteľné špiritistické zjavy sú dielom diabla.

Vyše uvedenými dôkazmi sú zničení i sami špiritisti. Preto hovoria, že nie všetky zjavy sú od dobrých duchov, ale že sa — vraj — zašantročia medzi nás i duchovia zlí. Lenže čo sú to a jakí sú to tí zlí duchovia, na to už nevedia, vlastne nechcú odpovedať.

Nuž my im odpovieme. Keďže ani sám Boh, ani jeho svätí anjeli — i podľa samých špiritistov — sa nezjavujú, a nemožnosť vyvolať duše zomrelých sme v predošlej hlave dokázali, — nuž nepozostáva iné, ako prijať účinkovanie zlých duchov, t. j. diablov. Katolícka Cirkev má svoje odôvodnené a neomylné učenie o zlých duchoch. Sú to padlí anjeli. Títo nás pokúšajú na tele i na duši a chcú, aby sme prišli i my do zatratenia. To môžu, lebo sú bezhmotní duchovia a majú rozum a slobodnú vôľu. Oni sviedli i našich prvých rodičov a vohnali týmto celé ľudstvo do strašného nešťastia, do hriechu, biedy a smrti.

Kristus Pán svojim vykúpením zlomil síce moc diablu, ale ho nezničil, lebo Boh nič nezničí, tým menej rozumné tvory. Rozum a slobodná vôľa zostali i naďalej v diabloch. Tieto schopnosti oni vyvíjajú, účinkujú pomocou nich, ale vždy proti Bohu a človeku. Nemôžu síce zmaľ plány Božie, len križovať, pomáť, dokiaľ totíž slahajú ich — Bohom dané schopnosti — rozum a slobodná vôľa.

Pred Kristom a v dobe Kristovej mal diabol ešte väčšiu moc. Votrel sa až do vnútra človeka. Obsadil ho celkom. Kristus ich však vyhánal.

Po Kristovi diabol už nemá takej moci. Pokúša len zvonku, „obchádza ako ručiaci lev, hľadá, koho by zožral“ (I. Petr. 5, 8.) A kto sa mu poddá a najmä kto ho volá, do toho i vojde s veľkou radosťou. Začne najprv pekne, vyhovuje príaniu žiadateľov. Odpovedá na otázky, atď. A ako to robí? Pomocou istých osôb, medií, ktoré sú i duševne i telesne také, že môžu do seba prijať ducha. Na tom nie je nič divného. Lebo duchovný svet jestvuje a styk s ním je možný, len treba najť vhodný prostriedok, nástroj. I rádiové vlny by nám boli ešte i teraz neznáme, keby sme ich pomocou elektrických lúčů nezachytili a nepritiahli takto k sebe rozličné zvuky až z najodľahlejších končín zeme.

Podobne robí aj zlý duch. Ak sme už spomenuli, diabol odoberie volajakú jemnú látku z media a pomocou tej sa zahniezdi do neho a vyvádza podivuhodné veci. Často i z prítomných si odoberá túto látku, aby sa medium celkom nevyčerpalo.

Samozrejme je, že celý duch potom všetko pozná, čo medium volakedy myslelo, konalo atď. Podobne to vie aj od prítomných. Slovom diabol všetko berie z takzvaného podvedomia človeka. Vie na ktorú dušu myslia prítomní, pozná ich celý myšlienkový sklad a preto dáva i zodpovedné odpovede. Ale keď sa ho pýtajú volačo, čo je mimo podvedomia, už nevie určite odpovedať, ale dáva falošné, nepravdivé odpovede. Videli sme to v Raupertovom prípade a uvidíme aj v iných.

A čo je najhroznejšie, keď sa ho pýtajú v mene P. Boha, alebo Krista Pána. aby sa legitimoval a pomenoval, kto je, vtedy vypovie jasne, že je diabol z pekla. Lebo tu sa už živý Boh volá za svedka, ktorí nedovolí, aby Ho diabol zneuctil. Boh sám prinúti — v takomto prípade — zlého ducha, aby sa pomenoval.

Dokážeme to prípadmi, ktoré sa skutočne prihodili v prítomnosti svetochýrnych špiritistov. Človeka ozaj až mráz prechodí, keď to číta a študuje.

E. Mirville v svojej knihe: „Otázka o duchoch“ (Question des esprits. Paris, 1855 str. 84) uvádza prípad, ktorý zažil gróf Meslou v máji r. 1853. Tento pán, chcúci sa osobne presvedčiť o tom, čo je pravda v špiritizme, mal seance (sedenie) s dvoma mladíkmi a s jednou 23-ročnou slečnou.

Schôdza bola dlhá. Duch prišiel. Po mnohých otázkach a odpovediach kládli mu i tieto otázky:

Otázka: Máme tu do roboty naozaj s bytnosťami rozumnými?

Odpoveď: Áno.

Otázka: Je po smrti odplata a trest?

Odpoveď: Áno.

Otázka: Je teda večné peklo?

Odpoveď: Nie.

Otázka: Katolícke náboženstvo nás teda v tejto veci klame?

Odpoveď: Áno.

Odpovedal potom ešte na celú spústu otázok a vyhlásil, že je duchom zosnulej matky prítomnej slečnej. O chvíľku však odvolal túto výpoveď a vyhlásil, že je duchom brata prítomného grófa, ktorý bol umrel ako veľmi nábožný. Prítomní preto položili rozličné posvätné predmety na špiritistický stolík, ako krížiky, ružence a sviece. Tu sa duch vydával za veľmi zbožného, kázal sa modliť k Bohu a k Panne Marii atď.

Na schôdzi bol aj otec zosnulého a miestny katolícky farár. Tí ešte vždy nedôverovali, že by to bol duch zosnulého, keďže najprv sa za ducha matky prítomnej slečny vydával.

I začali sa všetci znovu tázať ducha:

Duch už šípil, že čo sa ho budú pýtať, preto už na samé vyvolanie im odpovedal:

„Mrzí ma to, odpovedať vám vždy slová sladké, na ktoré nemyslím a líčiť vám pocit lásky, keďže cítim oproti vám len nenávisť.“

Otázka: Tak si ty'nie duch, z ktorého si sa vydával?

Odpoveď: Nie.

Otázka: Teda kto si?

Odpoveď: Duch zla.

Otázka: Tak prečo si robil túto komédiu s nami?

Odpoveď: Aby som získal vašu dôveru, aby som vás tým lepšie mohol oklamať.

Otázka: A netrpel si, keď sme ťa nútili hovoriť o Bohu, o Panne Marii a Svätých a najmä, keď sme kládli na stolík kríž, posvätné predmety, ružence?

Odpoveď: Trpel som, ale som sa zapieral v nádeji, že predsa sa mi podarí vás zničiť.

Otázka: Ty nás teda nenávidíš?

Odpoveď: Áno, lebo ste kresťania. A na konci dodal: Boh ma núti, aby som takto hovoril, ale peklo ma už volá späť.

Každý si domyslí, že prítomní sa s úžasom rozišli.

Gróf Meslou vlastnoručne spísal túto zprávu a svedkami uhodnoval.

Iné prípady!

Saulcy, francúzsky učenec, aby zistil pravdu, konal schôdzu 24. júla 1853, priebeh ktorej prítomní ihneď spísali a uverejnili.

Duch sa zjavil a na otázky odpovedal, že je Judáš iškariotský z pekla, kde na veky trpí, lebo zradil Krista Pána za peniaze. Káže prítomným, aby verili v kresťanstvo a poslúchali Pána Ježiša.

Na začiatku špiritizmu, pred vydaním cirkevného zákazu, konali vo Francii schôdze i katolícki biskupi a kňazi, aby sa osobne presvedčili o prítomnosti diavla.

Takúto schôdzu mali raz v prítomnosti chýrneho špiritistu Mousseaux-a (čítaj Mussó), ktorý hneď na mieste písal všetky otázky a odpovede.

Zbytočné by bolo podať všetky dopodrobna. Stačí, keď priklincujeme, že i tu — pod tlakom zapríisahania — duch sa priznal, že je diabol a že veľmi trpí v pekle.

Na otázku, že čo ho núti k takémuto vyznaniu, odpovedal doslovne: „Je to kňazská moc, ktorá ma núti odpovedať.“

Aj na iných špiritistických schôdzach, ktorých — samozrejme s povolením cirkevnej vrchnosti — sa zúčastnili katolícki kňazi, zlý duch vždy vyhlásil, že mu je veľmi nepríjemná prítomnosť kňazov.

Slovom je dokázaná pravda, že tu máme do činenia so zlými duchmi, t. j. diablami

Špiritizmus je veľké nebezpečenstvo pre ľudstvo.

Toto nebezpečenstvo už z toho, čo sme dosiaľ povedali, jasne vysvitá. Chceme však poukázať naň bližšie. I tu sa odvolávame na svetochýrne autority, aby nikto nepovedal, že je to len naša predpojatá mienka.

Áno, špiritizmus ničí človeka celého, t. j. i na tele i na duši.

Sir Villam Barret doznal, že „media slúžiace k špiritistickým schôdzam všetky vyjdú na nivoč.“

Sir W. Crookes už pred 50 rokmi takto písal: „Keď som spozoroval to nervové a telesné vyčerpanie, ktoré zapríčiňujú tieto pokusy, keď som videl, že media blede, nemo sa svierajú na zemi, nepochyboval som o tom, že odňatie psychických síl vždy je spojené so ztrátou v životnej sile.“

Dr. Schoffield, anglický lekár pre nervové choroby, ktorý asi 50 rokov sa zaoberal psychickými problémami v svojej odbornej knihe „Moderný špiritizmus“ toto píše:

„...Cesta v špiritizme ide stále dolu. Telo skôr-neskôr stane sa neschopným, vydržať túto napjatosť. I sila myslenia sa zoslabuje; vôľa, charakter sa zvrhávajú; pijaństwo a iné hriechy sa dostanú k moci. A konečne celý zdravotný stav sa zničí.“

Dr. Williams (predtým veľký špiritista) v knihe: „Špiritizmus a šialenstvo“ píše:

„Medium cerí zuby, z úst sa mu pení jako pri epilepsii. Kto skúma tieto priebehy, nebude sa vedieť ubrániť myšlienke, že otázné zjavy sú pôvodu satanského, nakoľko sprevádzajúce zjavy to dokazujú.“

To isté tvrdia aj iní učitelia, najmä Dr. Carrington a Dr. Lombroso. ktorí živými farbami líčia nenormálny a strašlivý stav svetochýrneho média: Eusapie Pallodinovej počas seance-u.

Zdôrazňujú úplné zotročenie takého média. Stane sa neschopným pre riadny život. I keď je mimo seance-u, vždy je zdesený, hrozný. Trpia najmä tí, ktorí slúžili za medium takzv. automatického písma. Takíto sa nemôžu nijako oslobodiť od tohoto písania. I keď nespia, stále píšu, skáču. Keď nemajú písacieho nástroja, užívajú ruky, prsty, pri čom sa rania. Raupert podáva hroziťské prípady v tejto veci, ktoré sa skončili zbláznením, alebo samovraždou medií.

Tieto príklady a výroky svetových učencov — myslíme — dostačia, aby si každý nepredpojatý človek vytvoril jasný obraz o veľkom, telesno-duševnom nebezpečí špiritizmu.

Boj proti špiritizmu.

Keďže sa vec takto má, keďže špiritizmus je veľké zlo, samozrejme je, že treba sa ho nielen chrániť, ale v záujme našich spolublížnych, proti nemu i čo najrozhodnejšie bojovať.

A tu musíme znovu zdôrazniť, že tento boj — ktorý Cirkev katolícka už hneď na začiatku špiritizmu vypovedala — v najnovšej dobe vyšiel i z radov samých bývalých svetochýrnych špiritistov.

Pre úzkosť priestoru musíme sa uskromniť len na jedného takéhoto veľkána.

Je to už spomínaný John Godfrey Raupert. Tento učenec sa narodil v Nemecku. Dostal sa však čoskoro do Anglie, kde sa stal kňazom odpadlej cirkvi anglikánskej.

Bol horlivým špiritistom. Ale po mnohých sklamaníach a po mnohých duševných otrasoch a bojoch vstúpil pokorne do pravej Cirkvi rímsko-katolíckej,

pomocou a vedením kardinála Vaughana, arcibiskupa vo Westminsteru.

Keďže anglikánske „svätenie“ na kňazov je neplatné (lebo pravé kňazstvo má len katolícka Cirkev). Ruapert po svojom obrátení zostal zbožným, civilným katolíkom. Ako taký, začal rozhodný boj proti špiritizmu, o ktorom už predtým z osobných pokusov a štúdií sa presvedčil, že je dielom diablovým.

Bol totiž dlhé roky členom nám už známeho anglického „Spolku psychického.“ Vydal celú spústu kníh o špiritizme, ktoré sa preložily skoro do všetkých moderných rečí. Všade poukazoval na blud, diabolstvo, klamstvo a nebezpečenie špiritizmu. Odporci jeho boli v úzkom. Mali i schôdze proti jeho knihám.

Po vystúpení zo spomenutého spolku dal sa telomdušou do boja proti špiritizmu. Dostával listy, plné uznania od vynikajúcich osobností.

Samozrejme, o jeho účinkovaní vedela i Svätá Stolica v Ríme. Keď však vydal slávne dielo pod názvom: „Kristus a pekelné mocnosti“, v ktorej jasne dokázal, že moderné zjavy špiritistické a zjavy diabolské, spomínané v evanjeliach, sú totožného rázu — povolal ho kardinál Lépicier do Ríma.

Mal dlhý výsluch u blahej pamäti pápeža Pia X., ktorý mu — ako sám píše — živo poukázal na veľké nebezpečenie špiritizmu. Pápež ho požiadal, aby išiel do Ameriky, do kolísky špiritizmu a prednáškami upozorňoval katolíkov na toto nebezpečenstvo. „Povedzte všade — hovoril mu pri lúčení Sv. Otec — o tom celú a otvorenú pravdu! Cirkev sa pravdy nebojí. Čoho sa báť máme je: nevedomosť, polovzdelanosť a neudržateľné nauky.“

Raupert pokorne poslúchol. Svoje prednášky začal v Bostone, pod protektorátom kardinála O'Connella. Asi 2 roky prednášal neubajúc o zdravie, a ponavštevoval skoro každé väčšie mesto Spojených Štátov. Tu vydal novú knihu pod názvom: „Najväčší problém“, ktorá sa minula za krátky čas.

Do Ríma išly radostné zprávy od amerických biskupov.

Na to kardinál Lepicier v mene pápežovom odpovedal Raupertovi medzi iným takto:

„... Svätý Otec s veľkou radosťou a uznaním sprevádza Vaše blahodarné účinkovanie. Dúfa, že i ostatní biskupi vám pôjdu po ruke. Treba sa celou silou postaviť proti vzráhajúcemu sa špiritistickému nebezpečenstvu. Stojíme pred faktami, ktoré slúžia na to, aby ľudia zaviedly. Opravdu každý, komu na srdci leží spása duší, musí podporovať Vaše námahy. Lebo Vaše výstražné slovo je i slovom Sv. Otca.“

Počas svetovej vojny (r. 1916) sa vrátil Raupert do Anglie, ale nebol tu dlho. Túžba po pravde a láske k blíznym znovu ho priviedly do Ameriky. Tu sa šiel i so známym svetovým špiritistom Sir Oliver Lodge-om, ktorý sa pokúsil križovať zdarné účinkovanie Raupertove. Raupert vydal proti nemu knihu — keďže prednáškove ho podvracať nemal času — pod menom: „Nová čierna magia“ (New-York). Päť rokov tu účinkoval v stálej neúnavnej práci.

Pápež Benedikt XV. poctil ho krásnym listom dňa 31. októbra 1918, v ktorom za jeho ozaj apoštolskú prácu vyslovil mu to najväčšie uznanie. Blahoželal mu k takým krásnym výsledkom, že svojou ohromnou zkušenosťou, ako i základným vykladaním právd Cirkvi, podarilo sa mu už toľko duší zachrániť od tohoto bludu.“

A vskutku. Raupert je v dnešných časoch najväčším podvrátiťelom a bojovníkom proti špiritizmu. Dar- mo je, len ten môže byť Pavlom apoštolom, kto bol predtým Šavlom. Jeho výskumy sú tak vedecké a ne- stranné, že to uznávajú i jeho odporci. Veď stačí nám poznamenať len to, že bral účasť skoro na každej svetovej schôdzi špiritistickej. Vypočúval a skúmal svetochýrne mediá (Eusapiu Palladino, Piperovú atď.).

Nie div teda, že — keď sa po skončení vojny vrátil do Nemecka, do svojej rodnej vlasti — požiadali ho, aby všetko to, čo dosiaľ vykonal, shrnul v jednej stručnej knižke. On to aj učinil a takto uzrela svetlo nová výborná jeho kniha: „Der Spiritismus im Lichte der vollen Wahrheit“ (Špiritizmus vo svetle celej prav-

dy), z ktorej sú zväčša prevzaté i v tejto knižočke uvedené faktá a dôkazy.

Prajeme pánu Raupertovi hojného požehnania Božieho na jeho ďalšiu apoštolskú prácu!

Katolícka Cirkev, ktorá je „stĺpom a oporou pravdy“ (I. Tim. 3, 15.) už hneď na počiatku špiritizmu rozhodne odsúdila tento blud. Stalo sa to hneď 4. sept. 1856. Od vtedy ho stále odsudzuje a čo najprísnejšie zakazuje veriacim, brať akúkoľvek účasť na špiritistických schôdzach.

Nech nikto nehovorí, že mu špiritizmus neškodí. Škodí on každému. Neobstojí ani výhovorka, že sa volakto len z čisto vedeckého stanoviska chce zaoberať špiritizmom. Také volačo včuf je už nemožné. Lebo špiritisti nehľadia už na vedecké bádanie, ale prešli — ako sme videli — celkom na pole náboženské. A práve preto sa dostali do ostrej protlvy a boja so svätou Cirkvou. Ale ani ako divák, ako pozorujúci sa nesmie katolík zúčastňovať týchto schôdzok. Prečo? Preto, lebo je stále v nebezpečí, že zlý duch i jeho sa zmocní, ako sa to v mnohých prípadoch už stalo.

Počúvajme teda svätú Cirkev, ktorá ústami sv. Pavla nielen od luhárskeho diabla nás varuje, ale strašlivým dôrazom nám dáva na vedomie i to, že keby i anjel s neba kázal vám proti tomu, čo sme vám kázali, prekliaty buď. (Galat. 1, 8.)

DOSLOV.

Drahí katolíci slovenskí, bratia, rodáci!

Špiritizmus sa zahniezdil už i medzi mnohých z Vás, alebo aspoň hrozí Vám nebezpečie, že sa zahniezdi. Majte sa na pozore! Svätá Cirkev v dvanástej hodine tak volá k Vám.

Špiritizmus — ako ste sa presvedčili v tejto knižočke — s pravým kresťanstvom nemá nič spoločného. Nech vás nepomýlia lákavé heslá, že špiritizmus je obrozením a zdokonalením kresťanstva. Akože by

mohol byť, veď neuznáva ani jeho základy. Je to opravdivá povera, t. j. pripisuje duchom, a to duchom zlým, takú moc, ktorá len Bohu patrí, a týmto sa ťažko prehrešuje proti Nemu. Hľa, ale tak to bolo vždy a bude. Človek bez viery žiť nemôže. Kto nemá pravej viery, upadá do povery. Sú to dve krajnosti. Preto zachvacuje špiritizmus najmä protestantov, sektárov, bludárov, nevercov, slovom všetkých tých, ktorí sú mimo Cirkvi Kristovej, t. j. katolíckej. Hľadajú, čo im chýbi: uspokojenie rozumu a pokoj duše. A hľadajú to na zlej ceste, na miesto toho, aby sa vrátili späť do ovčince Kristovho, k Matke všetkých národov, do Cirkvi katolíckej, kde je jedine spása a blaženosť.

Oni však — hoci i nevedome — idú k diablovi sa poučiť, ktorý im i tak nič nového nepovie, iba čo ich klame, zavádza. A takto sa rúhajú samému Bohu, Jeho Synovi: Ježišovi Kristovi.

Veď aké veľké bohorúhanie je, hovoriť o Kristu Pánu, ako o nejakom mediu, alebo jednom z dobrých — vraj — špiritistických duchov. Keďže nevysvetliteľné zjavy špiritistické sú dielom diabla, tak v tom prípade i Kristus Pán by bol mal s pomocou diabla účinkovať, čo i len pomyslieť je hrozné. Toto hovorili len zaťatí hriešnici, farizeji Pánu Ježišovi, že — vraj — pomocou Belzebuba (diabla) vyháňa zlých duchov.

A Kristove zázraky, že sú — vraj — dielom špiritizmu! Ó, aká bohorúhavosť a zároveň zaslepená nevedomosť! Veď Kristus Pán nerobil nijaké schôdze (seance), nijaké smiešne prípravy, nikoho neuspával a nikomu neškodil. Jeho zázraky boli verejné pri svetle slnka a nie v tmavej komore. Videl ich každý a nielen niektorí. Nepísal nič, nevyvádzal komedie, ako to často robia špiritisti. Potom! Kristus Pán robil opravdivé zázraky: slepým navrátil zrak, hluchým sluch, chromých vyrovnal, prašivých očistil, mrtvých vzkriesil, utíšil búrku, rozmnožil chleby, chodil na povrchu jazera, sám vstal z mrtvých. A to všetko jediným posunkom ruky alebo slovom, ale vždy z vlastnej vôle a moci. Kdeže sú od toho špiritisti? Prečo to nevykonajú aj ich duchovia, keďže — vraj — Kristus je len jeden dokonalejší z nich? ...

Kristus Pán — ďalej — až prijasne povedal, že smrťou človeka sa končí zemský život. Duša sa už viac nikdy nevráti na zem. Treba preto na zemi sa pripravovať, obrátiť a očisťovať, lebo po smrti je to už nemožné. Na druhom svete je síce očistec, ale tento sa tam vybaví. Duša sa nevtelí do nikoho na zemi, aby sa očisťovala. Môžeme jej len pomáhať dobrými skutkami, lebo ona už len trpieť môže za isté nedostatky. Očistec v učení Cirkvi je teda celkom iný, než očisťovanie v špiritizme.

Pán Ježiš dôrazne učil, že duše ľudí, ktorí umrú v smrteľnom hriechu, sú na veky zatratení. Je teda večný trest, peklo. O tom však špiritisti nechcú ničoho vedieť. A tu je opravdivý háčik celého špiritizmu. Boja sa trestu večného, preto ho popierajú. No, večný oheň popieraním nevyhasla!

Podobne i sv. Písmo nič nevie o špiritizme, t. j. v takom smysle, ako to učia špiritisti. Títo totiž hlásajú tú bláznivosť, že sv. Písmo povstalo automatickým písmom medií. Akýsi duchovia — vraj — diktovali sv. Písmo apoštolom, ktorí im slúžili za media. Veď sv. Písmo rozhodne zakazuje vyvolávať duchov. Už v St. Zákone hovorí Boh skrze Mojžiša: „Nebudeš mať iných bohov (teda i duchov) predo mnou...“ Stanovené boli prísne tresty na čarodejníkov, hádačov, kúzelníkov atď. V 3. knihe Mojžišovej (20, 27.) je napísané: „Muž alebo žena, v ktorých by bol duch čarodejstva, alebo ktorí by mrtvých zaklínali, alebo hádali, nech smrťou umrú.“ Kráľa Šavla Boh smrťou potrestal, keď sa opovážil v Endoru u akejsi čarodejníci vyvolať ducha proroka Samuela (I. Kráľ. 28, 7. atď.). Samuel sám neprišiel, ale odpovedal mu diabol, že zahynie i so synmi.

Aj v N. Zákone prísne vystupovali apoštolovia proti vyvolávaniu mrtvých a vôbec proti čarodejníctvu. Sv. Pavel potrestal slepotou čarodejníka Elimu na ostrove Cypru (Sk. ap. 13, 8.) Po kázaní sv. Pavla v Efezu všetci čarodejníci priniesli svoje knihy a spálili ich. (Sk. ap. 19, 19.) — To by mali spraviť i terajší špiritisti so svojimi bláznivými knihami. Sv. Peter zaklial v Samarii kúzelníka Šimona, ktorý tam pomocou diabla konal isté divy a chcel za peniaze kúpiť moc Božiu

od apoštolov. Tiež v Makedonii — sv. Pavel a Timotej našli istú dlevčinu v modlitebni, ktorá mala veštia-
ceho ducha (Raraška alebo znachora, t. j. diabla) a
svojím veštením prinášala veľký zisk svojim pánom.
Keď však uzrela sv. apoštolov skríkla a riekla: „Títo
ľudia sú sluhami najvyššieho Boha, oni zvestujú cestu
spasenia.“ Túto komédiu zunoval sv. Pavel, obrátil sa
k dlevke a riekol duchu: „Prikazujem ti v mene Ježiša
Krista, aby si vyšiel z nej.“ A vyšiel hneď. (Sk. ap.
16, 16—18.) Bol tu teda diabol, práve tak, ako pri te-
rajších špiritistických schôdzach.

Nič teda nejde po ruke špiritistom, na čo sa odvo-
lávajú. Takýmto počínaním si sami kopú hrob.

Po tomto vysvetlení musíme sa s hrôzou odvrátiť
od špiritizmu a bojovať proti nemu. Lebo ináč sa do-
staneme do moci diablovej. Prišli na to už mnohí špi-
ritisti. Okrem Rauperta citujeme slová ešte býv. chýr-
neho špiritistu Dale Owena, ktorý napísal: „Rozumní
katolíci a proteštanti sú na správnej ceste, keď tvrdia,
že špiritistické sdelenia pochádzajú od moci temnoti
(t. j. diabla) a že týmto sme na začiatočnej ceste zja-
venia sa démonov...“

A túto záhadu diablovu tiež len katolícka Cirkev
vie rozlúštiť. Ona so svojím božským Majstrom, svojí-
mi apoštolmi a celým učením varuje nás od diabla,
antikrista. Sv. Pavel — na pr. — toto píše Timoteovi
(I. Tim. 4, 1): „...v neskorších časoch niektorí od-
padnú od viery, budú počúvať bludných duchov a dia-
bolské nauky.“ A sv. Ján ešte podrobnejšie píše a
varuje nás od zlého ducha píšuc: „...každý duch,
ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha a toto je ten
antikristus, o ktorom ste počuli, že príde, a už teraz
je na svete.“ (I. Ján 4, 3.)

Či v týchto slovách nie je zavrhnutý i moderný
špiritizmus? ... Áno, je zatratený, lebo je — ako sme
dokázali — dielom diablovým.

Povie však niekto: „Ale veď mnohí sa stali do-
brými, nábožnými katolíkmi preto, že chodievali na špi-
ritistické schôdzky a dostali tam od duchov „uspoko-

Takto môže hovoriť len katolík slabej viery a človek povrchný, ktorý nepozná dôkladne celý špiritizmus. Keby išiel na jadro celej veci, presvedčil by sa o klamstve a diabolskom počínaní tohoto bludu. Koho neuspokojí Cirkev so svojím Božským učením a dôkazmi tohto učenia: pravými zázrakmi a proroctvami, toho veru neuspokojí ani bláznivý špiritizmus!

Mnohí — ďalej — odvolávajú sa na zvedavosť a zaujímavosť, ktoré im — vraj — poskytujú špiritistické zjavy. Tu vidla — vraj — jasne dokázaný nadprirodný, t. j. duchovný svet.

To áno, to podpíšeme. Veď sme dokázali, že nevysvetliteľné špiritistické zjavy treba pripísať zlému duchu. Ale či sa my od diabla máme dozvedieť, že jestvuje druhý svet? Či nám to Kristus Pán jasne nepovedal a zázrakmi nedokázal? Či nás nepresvedčí o tom i sám ľudský rozum? Nám má byť luhársky diabol väčšou autoritou, ako Syn Boží a Jeho Cirkev? Kto by sa len špiritizmom chcel presvedčiť o druhom svete, ten — ako píše P. Wieser, jezuita — „požíva ovocie zo zakázaného stromu; vodiera sa nedovolenými dvermi do druhého sveta.“

A konečne! Kto silou-mocou túži za vecmi podivuhodnými, koho len zázraky uspokojá — hoci to poukazuje vždy len na slabosť viery — ten najde to v Cirkvi katolíckej v tej najväčšej a nepodvratne dokázanej miere. Prečítajte si len knihu Dra Šmalčíka: „Zázračný Lurd“ (Banská Bystrica 1928) a presvedčíte sa, že v Cirkvi svätej katolíckej, ako v každej dobe, tak i teraz pred našimi očami sa dejú veľké zázraky, ktoré neprestajne dokazujú jej Božský pôvod a nezmeniteľné trvanie. To čítajte a študujte a nie bláznivý špiritizmus, ktorý okrem podvodov, klamstva a lúhania zlého ducha, ničím iným sa nevie preukázať.

Užívajte opravdivý liek a nie otravu!

O B S A H :	Strana.
Ako sa začal a rozšíril špiritizmus	4
Špiritistické zjavy .	5
Špiritistické médium	6
Špiritizmus je náboženský blud	8
Či je možný prirodzený výklad špiritistických zjavov?	12
Špiritistické zjavy nemôžu pochádzať od duší zomrelých ľudí	15
Nevysvetliteľné špiritistické zjavy sú dielom diabla	19
Špiritizmus je veľké nebezpečenstvo pre ľudstvo	23
Boj proti špiritizmu	24
Doslov	27

Pramene, použité pri písaní tejto knižočky sú najmä tieto:

J. Godfrey Raupert: Der Spiritizmus im Lichte der vollen Wahrheit (Verlagsanstalt Tyrolly A. G. München, 1926).

Dr. Alois Kudrnovský: Spiritizmus. Praha, 1908.

E. Mirville: Questions des esprits, Paris, 1855.

Dr. Zubrický: Univerzitné prednášky o špiritizme. (Budapešť, 1915.)

Pripojíme ešte *soznam* niektorých *užitočných spisov* o špiritizme:

P. Bliguet O. P.: *Le Spiritisme et l' Apologetique* 1924.

P. Mainage: *La religion spirite*.

L. Roure: *La merveilleux spirite*. Paris, Beauchesne.

M. Viollet: *Le Spiritisme dans ses rapports avec le folie*.

M. Heuzé: *Lem morts vivent — ils?* Paris. *La renaissance du livre*.

R. Guénon: *L'erreur spirite*. Paris, M. Riviere.

Schneider-Walter: *Die neue Geisterglaube*. Paderborn. Schöningh-Beszmer S. J. *Stimmen aus M. L.* 1902, 1906, 1908, 1909.

M. Dessoir: *Vom Jenseit der Seele*. Stuttgart. Enke.

Dr. Novotný: *Spiritizmus*. Hradec Králové.

Dr. J. Kašpar: *Něco o spiritisme*. Sbírká „Životem“ č. 50, Hlučín (Exerčiční dům) Sliezske.

Príloha Apoštolátu.

o Špiritizme, cena: 1 kus 80 hal., 50 kusov 33 K., 100 kusov 50 K. Všetky tu uvedené tlačivá rozposiela: *Administrácia „APOŠTO-LAT“-u, Ružomberok, Námestie 59.* — Letákov treba objednať aspoň 100 kusov. Cena: 100 kusov 5 K. — *Futrál* (s celuloidovým okienkom) na vyvesenie letákov stojí: 10 K.; s kolekciou letákov (po 2 ex. zo všetkých nerozobraných) 14 K.

Úplný soznam časových letákov SMBS.

1. Čo zachráni kat. Slovensko? (rozobrané). 2. Najväčšia ztrata (rozobrané). 3. Čo je kultúrny boj? (rozobrané). 4. Katolíci na hradby! (rozobrané). 5. Dom Božského Srdca. 6. Prídu nové časy? (rozobr.). 7. Ktorý človek verí? (rozobr.). 8. Na čo nezhadnúť teraz? (rozobr.). 9. Čo čítaš? 10. Pod jarmom klerikalizmu. 11. Stavajme pevnosti! 12. Z druhého sveta. 13. Čo je S. M. B. S.? 14. Faľšní proroci. 15. Červené náboženstvo. 16. O sv. Cyrillovi a Metodovi. 17. Na lavici obžalovaných (obviňovanie kňazstva). 18. Červená „veda“ (Darwinizmus). 19. „Prečo ma prenasleduješ?“ 20. Nevedomosť, a či choroba? 21. Nová blahozvešť? 22. Úbohí proletári! (Zemský ráj?) 23. Prvý junák v legii Kristovej. 24. Čo nevedia katolíci? 25. Čo je, na čo je Kat. akcia? 26. Výstražné hlasy! 27. Všetci na palubu! 28. Ko-

munizmus a
svedomite! 30.
zobrané). 31.
„Armáda Spás
divte sa! 35.
munizmus. 37.

Či aj ty máš zaviazané oči?! 39. Na koho
hlasovať? 40. O škole. 41. O móde. 42. Ne-
rob to (miešané manželstvo). 43. Tlačová ak-
cia. 44. Účinky liehovín. 45. Biblia proti sek-
tárom. 46. Metodisti. 47. Bráňme si pravú
vieru. 48. Vo svetle pravdy. (Hus.) 49. Spa-
ľovať alebo pochovávať. 50. Odkaz Sv. Otcu
(o škole). 51. Najhorší sebaklam (zlá spoveď).
52. Záchrana pre stroskotaných (o sv. spove-
di). 53. Veľká sviatosť. 54. Príprava na man-
želstvo. 55. Pošliapaná sviatosť (53—55: o
manželstve). 56. Klamné heslá. 57. Živá K.
Akcia. 58. Eucharistický Apoštolát. 59. Eu-
charistická akcia. 60. O špiritizme. 61. Pod-
vody a klamy v špiritizme. 62. Čo sú jezuiti?

Pozn. Pripravujú sa do tlače ešte nasle-
dujúce letáky. Akcia proti bezbožníctvu. Ak-
cia za robotníctvo. O Cirkvi. Nesmysel ne-
very. Živý katolicizmus. Tieto poslednie vyj-
dú z tlače po Veľkej noci.

„APOŠTOLÁT“

je malý 4-stranový mesačný leták, orgán SMBS,
LBS, a Horlitelského Sboru svetských apoštolov je
teda v prvom rade pre mužských určený. Predplat-
né na celý rok aj s prílohami (letákmi SMBS): 2.40
K.; číslo škového účtu Apoštolá.u je 109.788. Br-
no, majiteľ SMBS, Ružomberok.

Príloha Apoštolátu.